

Llocs, fets i gent

La cultura talaiòtica a Mallorca abasta des del 1300 aC fins al 123 aC, quan es produí la conquesta romana de les Illes Balears, i dóna nom a la civilització indígena de les darreres fases de l'edat del bronze i la del ferro.

El centre de la vida d'aquesta civilització eren els poblats, a l'interior dels quals hi havia un o alguns talaiots, un dels seus monuments més significatius, i d'altres habitacles on vivia l'home talaiòtic. Eren el centre d'activitats econòmiques i socials. També tenien una funció defensiva, de resguard dels enemics.

Els poblats talaiòtics de Mallorca més ben coneguts, i en part excavats, són els següents:

Capocorb Vell (Lluçmajor)

Els Antigons (les Salines)

Les Païsses (Artà)

L'illot (Sant Llorenç)

Son Fornés (Montuïri)

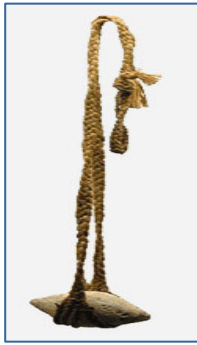
Els Rossells (Felanitx)

Entre els elements arquitectònics talaiòtics, també cal esmentar les construccions de caràcter funerari com les necròpolis (cementiris) a l'aire lliure.

Son Real, la necròpolis més important de l'illa

L'home talaiòtic vivia en una societat guerrera i fortament jerarquitzada. Probablement hi havia una classe dominant, que tenia el poder i habitava els talaiots, i un estament popular dedicat a l'agricultura i la ramaderia, que habitava cabanes construïdes a l'exterior dels poblats.

Els foners, guerrers talaiòtics, es caracteritzaven per l'ús de la **fona**, que era una de les seves armes principals. Els foners varen formar part, com a soldats d'elit, de l'exèrcit cartaginès durant les guerres contra els grecs a Sicília. També lluitaren contra els exèrcits romans durant la segona guerra púnica. Posteriorment, s'allistaren, sempre com a mercenaris, als exèrcits romans.

Trencam tòpics

En aquest número, i en la resta d'articles d'enguany, volem donar-vos a conèixer algunes **dites tòpiques** (o refranys sobre pobles) referides als nostres municipis. De vegades, són de caire vexatori, poc decoroses o, fins i tot, insultants. També, però, poden servir per cantar les meravelles d'algun lloc. En ocasions, trobam la mateixa dita referida a diferents pobles.

Us en presentam algunes:

Més val un amic de Mallorca, que un parent a la porta.

A Alaró, mostren la panxa per un guixó.

A Felanitx, el més boig fa rellotges.

A Sencelles, hi van amb elles i tornen sense elles.

Parlau sobre si coneixíeu aquestes dites, sobre el seu significat, sobre si inclouen un tòpic... i decidiu si cal trencar-lo (o no).